

OPONENTSKÝ POSUDEK **na doktorskou disertační práci**

Název doktorské práce: Komunikační strategie terorismu při velkých sportovních akcích

Autor práce: Mgr. Adéla Hofmannová

Oponent: prof. PhDr. Miroslav KRČ, CSc.

Předložená doktorská práce Mgr. Adely Hofmannové je zaměřena na aktuální problematiku současného bezpečnostního prostředí v Evropě, na postihnutí nových tendencí z pohledu chápání globalizačních tendencí, v oblasti sportovních akcí.

1. Aktualnost tématu disertační práce

Sportovní akce se v posledních letech stávají terčem teroristických útoků. Teroristé a extremistické skupiny mohou zneužívat sportovní události jako prostředek pro šíření svých ideologií, pro kladení svých požadavků a vytvoření tlaku na vládu dané země, potažmo globální mocnosti. Útoky na sportovní události tak představují vážnou hrozbu pro bezpečnost civilního obyvatelstva a zároveň s tím i velkou výzvu pro jeho ochranu. Proto práci považuji za aktuální ve smyslu soustředění empirických poznatků o vývoji a proměny přístupu ke komunikační strategii v boji proti terorismu při sportovních akcích. Aktualnost také spatřuji v průřezovém hodnocení kontinuity bezpečnostní politiky na bázi postupů analýzy historické exkurze proces v této oblasti. Práce dává dostatečnou odpověď na složitost z hlediska mezinárodního bezpečnostního prostředí v 21. století. Vychází z analýzy historického vývoje, rozsáhlé odborné literatury. Je zvolen deskriptivní způsob analýzy. Práce soustřeďuje rozsáhlou literaturu, která slouží za základ deskriptivní analýzy. Autorka zaujímá své vlastní postoje, které podporuje citací odborné literatury. Velmi výstižný je závěr doktorské disertační práce, kde autorka prezentuje svá stanoviska k výzkumným otázkám.

2. Splnění cílů disertační práce

Zkoumáním komunikační strategie v odborné literatuře jde především realistickým přístupem anebo zkoumáním jednotlivých aspektů. To ve svém důsledku nedává plnou odpověď na komunikační strategii v boji proti terorismu při velkých sportovních akcích v bezpečnostní politice v globálně se měnícím mezinárodním bezpečnostním prostředí. Správně je v doktorské disertační práci postaven cíl: analyzovat teroristické útoky při vybraných velkých sportovních akcích, od OH 1972 až po současnost, dále útoky vysvětlit z pohledu napáchaných škod a ve světle komunikační strategie a poslední cíl nastínit bezpečnostní hrozby při pořádání OH v Paříži 2024. Disertantka věnuje pozornost možným hrozbám pro mezinárodní sportovní akce v České republice na základě souhrnné analýzy útoků na sportovní události v Evropě.

Vzhledem k tomuto náročnému analyticko operativnímu cíli, byly stanoveny výzkumné otázky. Tyto cíle vytvořily předpoklady pro ucelené logické zkoumání. Vzhledem k stanovení výzkumných otázek, není explicitně navržena hypotéza. Cíle doktorské disertační práce byly naplněny.

3. Metody a postupy řešení

Autorka v práci vymezuje filosoficko metodologická východiska a k nim přiřazuje otázky a následně řeší pozice otázek ve své doktorské disertační práci. To vedlo k reflektaci na kvalitativní metodologii, což oceňuji. Dále doktorandka používá konceptuální analýzu, dedukci, systémovou analýzu. Používá se částečná indukce. Teoretické poznání v doktorské disertační práci, přestože je popisováno jako oddělené či oddělitelné od empirického, je s ním propojeno. V první části doktorské disertační práci používá zejména obecné vědní metody použité k popisu, systematizaci, syntéze a analýze dostupných pramenů zabývajících se

vymezením bezpečnosti a bezpečnostní politiky. V analytické části práce autorka využívá především metodu deskripce, metody deskriptivní a vícerozměrné analýzy determinantů bezpečnostní politiky. V práci jsou použity kvalitativní a částečně kvantitativní metody jako doplněk k výzkumným otázkám.

4. Výsledky disertační práce a konkrétní přínosy disertanty

Práce po stránce vyváženosti nelze nic podstatného vytknout. Autorka doktorské disertační práce nejdříve analyzoval problém globalizace a transformace světové bezpečnostní politiky ve vztahu k terorismu jako filosoficko metodologické východisko, následně zkoumala projevy terorismu a ukončila své zkoumání analýzou procesu terorismu v kontextu globalizace s přesahem do 21. století. Vyvozuje se správně, na základě deskribující metody, souvislosti mezi sportovními událostmi a terorismem. Sportovní události podle ní mají významnou symbolickou hodnotu a mohou být považovány za atraktivní teroristické cíle. Teroristické organizace se tak snaží využít těchto událostí jako prostředku pro sdělení politických poselství a zpochybnění mezinárodních institucí.

Autorka uvádí na základě komparativní analýzy, že prevence útoků na sportovní události vyžaduje multioborové přístupy a mezinárodní spolupráci. Navrhuje zahrnout diplomatické mise do konfliktních regionů, detekci radikalizace a extremistických ideologií, podporu sociálního a kulturního začlenění, zvýšení povědomí o rizicích spojených s návštěvou mezinárodních sportovních akcí, kontinuální zlepšování bezpečnostních opatření, školení bezpečnostních pracovníků i dobrovolníků, a připravenost základních i ostatních složek IZS na mimořádné události tohoto typu a rozsahu. Autorka uvádí, že kromě toho tvorba mezinárodní bezpečnostní koalice vysílá důrazný signál teroristickým skupinám, mezinárodní společenství je ve svém odporu proti terorismu jednotné a pro teroristické aktivity neexistuje žádné bezpečné útočiště. Komunikační strategie terorismu může sloužit jako nástroj pro komplexní zkoumání teroristických útoků. Díky tomu můžeme lépe předvídat nebo minimalizovat hrozbu útoků na sportovní události, jako budou Olympijské hry v Paříži v roce 2024.

5. Význam pro praxi a rozvoj studijního programu Ochrana obyvatelstva

Na základě výsledků analýzy odborných pramenů autorka dochází k závěrům, které uvádí v odpovědích na výzkumné otázky. Analýza jednotlivých teroristických útoků a geopolitických souvislostí poskytuje důležité poznatky o motivacích, útočnicích, taktikách a strategiích používaných teroristickými skupinami i jednotlivci, stejně jako o zranitelnosti a slabínách společností a institucí, na které se zaměřují. To může pomoci vyvinout účinnější strategie boje proti terorismu a zabránit budoucím útokům. Navrhuje vytvořit teoretický rámec, díky kterému bude možné vysvětlit a předvídat potenciální hrozby a implementovat adekvátní postupy. Proto v doktorské disertační práci se věnuje velká pozornost k pochopení základních příčin a mechanismů terorismu, jakož i historických, sociálních, kulturních a politických souvislostí, v nichž se objevuje. Boj s terorismem při velkých sportovních akcích nabývá stále na významu. Je to jeden z neurgických bodů dalšího vývoje společnosti. Masovost při sportovních akcích napomáhá vizi společnosti, národní identifikaci zvláště v dnešních podmínkách liberální, resp. neoliberální společnosti. Práce přináší několik přínosů pro praxi, pro další výzkum a rozvoj vědního oboru.

Konkrétní přínosy:

Sběr dat 76 útoků a následná analýza z pohledu komunikační strategie terorismu

- poskytuje komplexnější data o jednotlivých útocích,
- představuje, možné hrozby na LOH v Pařížích 2024,
- možné hrozby pro mezinárodní sportovní události v České republice,
- data lze následně využít pro analýzu geopolitických vzorců, časových trendů, profilů teroristů, konkrétních sportovních událostí, a dalších relevantních proměnných.

Aplikace teoretického rámce s kombinací přístupů pěti odborníků na terorismus

- pomáhá identifikovat vzorce a vztahy, které dále mohou sloužit jako základ pro vývoj nových teorií nebo zdokonalování těch stávajících,
- poskytuje hlubší pohled na dynamiku a vývoj terorismu, motivace útoků a psychologické faktory vedoucí k radikalizaci a pravděpodobnosti spáchání útoku.

Mezioborové souvislosti

- práce staví na přístupech historie, bezpečnostních věd, politologie, kriminologie, psychologie a sociologie,
- propojení oborů usnadní a urychlí rozvoj nových poznatků a metodik, na nízkou spolupráci a komunikaci na národní i nadnárodní úrovni,
- data mohou posloužit k vyhodnocování rizik, plánování příprav na teroristické útoky a poskytování informací pro bezpečnostní orgány.

Práce poskytuje cenné poznatky pro další empirický výzkum komunikační strategie terorismu, výzkum násilného chování a pro zlepšení porozumění složitého fenoménu terorismu.

Výsledky doktorské disertační práce mohou být realizovány v decizní sféře při formulování závěrů k bezpečnostní politice, při formulování nového pojetí bezpečnostní politiky, při vymezování postupů vůči teroristickým projevům. Nelze opomenout ani využití bohaté literatury ke zkoumání podobných problémů. Práci lze také využít pro teorii – při formulování a klasifikaci globalizačních tendencí v mezinárodních vztazích a v mezinárodních společnostech. Práce ukazuje na determinanty bezpečnostní politiky z pohledu komunikační strategie v boji proti terorismu při velkých sportovních akcích v podmínkách se měnícího bezpečnostního prostředí. Zejména vzhledem na uspořádání teoretických poznatků ale především empirických údajů vztahujících se k této problematice, může přispět k zprůhlednění boje proti terorismu při sportovních akcích. Výsledky dosažené v doktorské disertační práci vytvářejí předpoklady pro publikování v odborných časopisech, které jsou evidovány v databázi Web of Science.

6. Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň

Práce je po formální a grafické stránce velmi dobře zpracovaná. Nevyskytují se v ní ve větší míře jazykové a gramatické chyby.

7. Připomínky a závěrečné zhodnocení disertační práce

Otázky:

1. Jaké jsou hlavní doporučení pro bezpečnou účast na velkých sportovních akcích?
2. Čím si vysvětlujete proměny teroristických útoků v Evropě v letech 2002 – 2023?

Výše uvedená hodnocení mě vedou k závěru, že předložená doktorská disertační práce Mgr. Adély Hofmannové, s názvem: Komunikační strategie terorismu při velkých sportovních akcích, doporučit tuto práci k obhajobě před příslušnou komisí.

V Brně 12. června 2024

prof. PhDr. Miroslav KRČ, CSc.

Univerzita obrany
Fakulta vojenského leadershipu
Katedra řízení zdrojů
Kounicova 65,
662 10 Brno